

rødt vort Samfund, maa vi dog vel være enige om en Ting, nemlig den, at Alt i denne Retning virkelig ikke er, som det burde være, at der er noget Skøbeligt, noget Sygeligt med Hensyn til dette Forhold. Den Sag er utvivlsom. Det er klart, at der er Noget i Veien med den Sag, jeg benævner Arbeider-spørgsmaalet, og da alle Samfundsklassers Vel ligger os saa stærkt paa Sinde, maa her ogsaa ubetinget forudsættes den nødvendige Villie og Nedebonhed til at raade Bod paa det Onde, som maatte være tilstede. Derom haaber jeg, at Alle ere enige, men ere vi enige derom, maa vi ikke kunne være uenige om, at den allerførste Betingelse for at raade Bod paa et Onde eller for at kunne medvirke til dets Afhjælpning eller Bending er virkelig at undersøge det. For at gjøre et Skridt i det Dømed, jeg her nærmest tænker paa, er det først nødvendigt at faae Kundskab om, hvorledes det hænger sammen dermed, og derfor kan jeg ikke vente mig Modstand fra andre Sider end fra to, ikke her i Thinget, men udenfor. Den ene er den, som er fuldstændig ligeegyldig ved den hele Sag, som siger: Lad Alt gaa sin jevne Gang; det har gaaet saalænge, lad os være fri for den Sag, vi have det meget godt i den nuværende Forhold. Det er dem, som man kan kalde godt stillede, dem, som føle, at Alt for deres Vedkommende er i den allerfortrængigste Gang. Den anden Side, fra hvilken Modstand kan komme, er fra deres, som ikke ønske spørgsmaalet oplyst, men som netop mene, at der i dets Dunkelhed ligger det bedste Lønde gjemt, hvori Mistænksomhedens og Hadets Gnistre kunne fænge. Det er ikke nogen Gising, jeg her udtaler, det er, efter hvad der ligger for Dagen, en Kjendsgjerning, at de, der oprindelig høiest paa Statens Medvirkning til Opbylge af deres Raar og til Forbedring i deres hele Samfundstillings, nu ere gaaede aldeles bort fra denne Betragtning, sysslende med, om jeg saa maa sige, Paragraphpolitiken. De ville nu paa ingen mulig Maade have Forholdene undersøgte, i alt Fald ikke paa den Maade, som Regjeringen eller vi paatænke. Det kan dog gjerne være, at jeg tager feil, og at man vil slutte sig til mit Forslag, der holder sig fjært fra de forhådte Arbeiderstemmer; det har slet Intet dermed at gjøre. Jeg gjentager altsaa, at jeg haaber, at vi Alle ville gjøre, hvad vi kunne, for de Samfundsmedlemmer, hvis Larm jeg her nærmest har hørt for Die, og at vi ogsaa ville være enige om, at det er nødvendigt, at man lærer at kjende, hvad der kan og bør gøres, forsaavidt der kan gøres Noget. Jeg vil naturligvis ikke stille store Ting i Udsigt af bare Barsomhed for ikke at blive skuffet. Naar den tilbørlige Belvillie er tilstede, hvad jeg ikke tvivler om, til at afhjælpe det Feilagtige, til at raade Bod paa Ondet, maa vi først gjøre Vort til, at Sagen kan blive grundig og alsidig under-

søgt. At den vil blive det, har jeg et grundet Saab om, og dette mit Saab grunder sig paa to Ting. For det Første grunder det sig paa, at Regjeringen — altsaa her den høitærede Indenrigsminister — hvis Forslaget maatte blive vedtaget, vil efterlade, hvad der er udtalt af Indenrigsministeriet i den Rundskrivelse, som ledjagede Arbeiderstemmerne paa deres Vandring i Bereden, nemlig at der agtedes nedsat en Kommission, hvori ikke blot Arbeidsgivere, men ogsaa Arbeidere og Mænd, der stode udenfor begge Parter, vilde faae Sæde. Jeg er fuldkommen overbevist om, at dette vil ske, og at den høitærede Minister vil kunne faae tilstrækkelig jaghyndige Mænd; nærer jeg heller ikke nogen Tvivl om, da han jo paa ingen Maade vil være bunden til nogen som helst bestemt Kreds. Derfor der her forelaa Spørgsmaal om at nedsette en parlamentarisk Kommission til at undersøge Arbeiderforholdene, vil jeg rent ud sige, at jeg ikke vilde stemme derfor, idet Thinget oprigtig talte ikke raader over de forskjellige Slags jaghyndige Kræfter, som det efter min Mening vilde være nødvendigt at tage i Brug i en saadan Kommission. Den høitærede Indenrigsminister vil derimod have enhver dansk Underaat til sin Raadighed, og jeg tvivler derfor, som sagt, ikke om, at det vil lykkes ham at sammensætte en Kommission vel i det omhandlede Dømed. Dette er, hvad jeg har at sige om mit og Medforslagsstilletes Forslag til § 25. — Maa det være mig tilladt endnu at takke den høitærede Ordfører for den meget varme Understøttelse, han har givet Mindretallets Forslag under Nr. 18 om en Bevilling til Fremme af Husfiden. Det forekom mig, at det var en meget varm Ubefaling. Jeg deler aldeles hans Mening om, at det, hvorpaa man blandt Andet, ja endog fortrinsvis, skal lægge Bøgt, er, at faae Ungdommen, og først og fremmest den kvindelige Ungdom, allerede fra Skolen af indøvet i Haandgjerning. Skal imidlertid Ungdommen virkelig veiledes og øves i baade kvindelig og mandlig Haandgjerning i vore Skoler og naturligtvis først og fremmest i Almueskolerne, veed jeg ikke, hvorledes den høitærede Ordfører tror at kunne tilfredsstille Kravet i saa Henseende ved at foreslaa 1,000 Rds Forhøielse til Industriens Fremme, thi det forekommer mig virkelig at ville være som en Draabe i Havet. Jeg tror, at netop det Forslag, der under Nr. 18 er stillet af Udvalgets Mindretal, det ærede Medlem for Solbæl Amts 3die Valgkreds (Dinesen), aldeles passer til foreløbig i tarveligt Omfang at fyldestgjøre de Formaal, som den ærede Ordfører opstillede. Jeg vil selvfølgelig ikke fornærme den ærede Forslagsstiller, men det forekommer mig oprigtig talt, at den ærede Ordfører førte et ulige kraftigere Forsvar for hans Forslag end den ærede Forslagsstiller selv, og det har kun kunnet glæde mig, thi paa Grund af Ordførerens selvfølgerlig meget overlegne